

[A. Svensson.]

med en gældfri Gaard paa godt 50 ha og havde desuden 80 000 Mark i Sparekassen. Af hendes to Børn var Datteren 13 Aar og Sønnen 6, og hun bortforpagtede derfor Jorden og helligede sig sine Børn og sine aandelige Interesser, særlig Arbejdet for Danskheden. Ved Genforeningen, da Sønnen var blevet godt 20 Aar gammel, skulde Gaarden sættes i Drift igen. De 80 000 Mark var tabt ved Markkatastrofen, og der maatte optages store Laan for at faa Jorden i Stand igen til Anskaffelse af Maskiner og Redskaber, til Besætning, til Installation af elektrisk Lys og Kraft, til Dræningsarbejder og lignende. Kreditforeningsobligationerne maatte sælges med store Kurstab, Kronestigningen ramte haardt, og dertil kom, at Besætningen Gang paa Gang blev hjem søgt af Mund- og Klovesyge.

Nu er den nævnte Kvinde blandt de allervanskeligst stillede i hele Sognet. Besætningen er langtfra, som den skulde være. Der har aldrig været Kapital til Anskaffelse af Kreaturer i Stedet for dem, der gled ud paa Grund af Mund- og Klovesyge. Bygningerne er gamle — de ældste Aarstal og Indskrifter er fra 1625, og i alle disse Aar har Gaarden været i Slægtens Eje —, men de er vel vedligeholdte, og en ny Staldlænge er opført i den gamle Stil. Med Nænsomhed er der været om den gamle Gaard og om Slægtens Traditioner. Imidlertid, Gælden er alt for stor, og Familien imødeser nu med Frygt og Bøven den Dag, da den, maaske inden ret længe, skal gaa fra Gaarden og se den glide over i fremmedes Eje.

Og her spiller saa det nationale ind paa en egen vemodig Maade. Den, der har sendt mig disse Oplysninger, tilføjer, og jeg udbeder mig den højtærede Formands Tilladelse til at citere ogsaa dette Afsnit:

„Du forstaar sikkert, hvor svært det er for os — især for min Hustru — at tænke paa, at denne gamle Slægtsgaard maaske skal glide Slægten af Hænde. Der er levet et rigt og godt Liv indenfor dens Mure. Min Svigerfar var en af Redaktør Jessens gode Venner, og Mænd som P. Jessen (Jens Jessens Broder) og gamle Frederik Høyberg kom her næsten daglig. Som faa Hjem paa Egnen stod min Svigermors Hjem aabent for danske

Sammenkomster i de trange Aar, da Köller førte sin Voldspolitik, og mange af Egnens unge har faaet deres Danskheds Daab under Bjælkeloftet med de gamle Indskrifter fra 1625. Det er vor daglige Tanke og Bøn herhjemme, at det dog maa lykkes at bevare det.“

Jeg kunde tænke mig, at der var dem, der hertil vilde indvende — og det er jo blevet indvendt ved Lejlighed —, at det kan være meget slemt, men der er da ogsaa andre Mennesker i Nordslesvig end Landmændene, der er ogsaa Købmænd og Haandværkere og Arbejdere i By som paa Land, og de har lige saa godt som Landmændene lidt under Krigen og dens Følger, og det er rigtigt. Jeg er selv Bymand, og jeg har selv en graa Novemberaften i 1918, da jeg kom hjem fra Krigen, staaet paa Gaden og set op til mit Hjemms Vinduer, udslidt fysisk og aandeligt af over 4 Aars Deltagelse i Verdenskrigen og med lige saa lidt økonomisk at hælde mit Hoved til som den fattigste Arbejder i min Hjemstavn, saa jeg ved god Besked med alt det.

Men Professor Birck har en Gang sagt, ikke i Aabenraa, men i sit Værk „Den økonomiske Virksomhed“:

„Et Land, hvis Økonomi- og sociale Bygnings-Basis ikke er en selvstændig, gennem Generationer til Jord knyttet, dygtig og fribaaren Bondestand, staaer som en Kolos paa Lærfødder.“

Og her er det, jeg er bange for den nuværende Udvikling. Menneskeligt set er det lige svært for alle, naar Krisen truer Hjemmets Eksistens; og det rent menneskelige kan og maa ikke skydes i Baggrunden. Men folkeligt set afhænger der saa meget af den nordslesvigske Bondestand, at Landsdelen ligefrem vilde skifte Karakter, hvis denne Bondebefolkning skulde blive rodløs paa sine Fædres Jord. Det maa ikke ske, og det maa først og fremmest ikke ske under dansk Styre. Derfor er gennemgribende Hjælp nødvendig, ogsaa til adskillige af Byerhvervene, men ikke mindst til det sønderjydske Landbrug.

Under den sønderjydske Debat her i Folketinget den 10. December i Fjor var mit Parti allerede inde paa den Tanke, at der burde nedsættes et hurtigt arbejdende